

□□□□

ALLAH (Celle Celâlühû)

“Allah” ismi şerifi, yeryüzünü nurlandıran yüce ve tek din İslamiyet’in henüz gönderilmediği, insanların taş, tahta helva gibi şeylerden kendi elleriyle yaptığı putlara ilah diye tapındıkları bir zamanda dahi insanlar tarafından bilinen bir isimdir. Allah’u Teâlâ hazretleri bu gerçeğe şu ayeti kerimeyle dikkat çekiyor: **“Onlara, “gökleri ve yeri kim yarattı?” diye sorsan hiç şüphesiz “Allah” diyecekler.”** (Zümer 39/38)

İnsanın, maddi alem dediğimiz şu dış dünya ile iletişime geçmesi hiç şüphesiz duyu organları ile, manevi alem dediğimiz iç alemiyle iletişime geçmesi de hissetme, şuur ve idrak yoluyla mümkündür. Duyu organları insanı, maddi alem ve içerisinde maddi olarak mümkün olan şeylerle sınırlı kılar. Hissiyat ise insanın, maddi alem olan dış çevresini tanımasından önce gelir. Zira bu durum kişinin kendi iç alemidir ve kişi kendi iç alemiyle iletişime geçmek için duyu organlarına muhtaç değildir. İnsanın iç alemindeki en kuvvetli hissiyat ise Allah’u Teâlâ’nın varlığıdır. Zira bu hissiyat fitrîdir, yaratılıştan verilmiştir. Sağlam köklere sahiptir. Derin ve geniştir.

Bunun delillerinden bir tanesi de “Allah” ismi şerifinin bütün lisanlarda aynı manada olmasıdır: **“Allah’u Teâlâ şu kainatın ve içindeki tüm her şeyin yaratıcısıdır.”**

İşte bu manayı insanın hissiyat ve şuur duyu organlarından daha önce idrak edip anlıyor.

Gramer ve lügat ulemasının tarifine göre “Alem”: “Kendisinden belirli bir mana anlaşılabilir ancak onu, aynı zamanda bir başkası için kullanmak mümkün olmayan kelimelere denir.” Mesela: bir kelime söylense, konuşulan bu kelime insanın zihninde bir etki meydana getirerek bir şekil, sıfat, durum ortaya çıkarır. Peki söylenilen kelimenin manası insan zihninde mevcut değilse, nasıl bir etki ortaya çıkacaktır? Tabii ki cevap şu kaide de gizlidir: “Manası olmayan hiçbir kelime için akıl ve zihinde bir yer yoktur.”

İşte bu çıkarımdan anlıyoruz ki: **“Eğer Allah ismi şerifinin insan fıtratında merkezî bir manası olmasaydı insan, yukarıda izah edilen şekliyle Allah’u Teâlâ’yı idrak edemezdi.”** Zira değişmeyen bir hakikat vardır: “Bir şey mevcut ise eğer ya bilkuvve veya bilfiildir.” Yani: Ya varlığı açıkta olmayan, fakat kendisinde (bilkuvve) kuvvet itibarıyla bulunduğu şeyde açığa çıkması mümkün olan şekliyledir veya o kuvvetin bilfiil etkin olması şekliyledir.

“ALLAH” İsmi Şerifinin Bazı Özellikleri

“Allah” ismi şerifinin özelliklerinden birisi: “el-Esmâ’ül-Hüsna” dediğimiz Rabbimizin o güzel isimlerin tamamının “Allah” ismine nispet edilmesidir. Haşr suresinin son üç ayeti kerimesinde geçen tüm isimler “Allah” ismi şerifine sıfat olarak zikredilmiştir. Aynı zamanda Allah’u Teâlâ hazretlerinin en meşhur ismidir. Diğer bütün isimleri bu ismiyle bilinir ve tanınırlar.

Bir diğer özellik ise: mahlukattan hiç kimsenin “Allah” ismi şerifiyle isimlendirilmemiş olmasıdır. Rabbimiz celle ve ala bu hakikate Meryem suresi 65. Ayeti kerimesiyle dikkat çekiyor: **“Hiç, O’nun adını taşıyan bir başkasını biliyor musun?”**

Zira rabbimizin isimlerinden bazıları vardır ki onlarla kulları da isimlendirilmiş olabilir. Rahim, Rauf, Semi’ (işiten), Basîr (gören) gibi. Bazıları da vardır ki o isimlerle kulları isimlendirilmiş olamazlar. Rahman, Hâlik (Yaratan), Râzık (Rızık veren) gibi. Hasan (radiyallahu anh):

“Rahman, insanların kendisini isim olarak sahiplenmeye güç yetiremeyecekleri bir isimdir. (Zira) Yüce ve mukaddes olan Allah Teâlâ hazretleri o isimle isimlenmiştir” demiştir.

“Rahman, Allah’ın adıdır” denilebilir ancak “Allah, Rahman’ın adıdır” denilemez. Zira “Rahman” ismi sıfatlardan bir sıfattır, “Allah” ismi ise Allah’u Teâlâ hazretlerinin zatına delalet eden bir isimdir.

Bu isim tüm noksan sıfatlardan münezze olan Allah’u Teâlâ’nın en büyük ismidir. Diğer bütün isimlerinin manasını kendinde toplamıştır. Hatta Cumhuru ulema bu konuda: “Allah” ismi şerifi ismi azamdır” demişlerdir. Cafer-i Sadık (radiyallahu anh) ise: “Allah’u Teâlâ’nın tüm isimleri yüceliğin en üst sınırındadırlar ancak insan Allah’ın adını, kalbi ondan gaflette iken anarsa o ismin bereketinden faydalanamaz. Fakat kalbi Allah’tan başkasıyla meşgul olmayıp tam bir ihlas ile Allah’ın adını anarsa bu isim kendisi için ismi azam olur.

Rabbimizin tüm mü’minlere, kendisine ismi azamıyla dua edip yalvarabilmeyi, halisane ve samimane bir şekilde onu anıp zikredebilmeyi nasip etmesi dua ve temennisiyle En Güzele emanet olunuz.